

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2024. gada 24. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Eiropas Savienības pasta pakalpojumi – Direktīva 97/67/EK – 22. panta 3. punkts – Jēdziens “pasta pakalpojumu sniedzējs, kuru skar valsts regulatīvās iestādes lēmums” – Tiesības celt prasību

Lietā C-476/23

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa, Bulgārija) iesniegusi ar 2023. gada 14. jūlija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 25. jūlijā, tiesvedībā

“STAR POST” EOOD

pret

Komisija za regulirane na saobshteniata,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs D. Gracijs [*D. Gratsias*] (referents), ceturtās palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] un tiesnesis Z. Čehi [*Z. Csehi*],

ģenerālvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretāre: R. Stefanova-Kamiševa [*R. Stefanova-Kamisheva*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 28. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- “STAR POST” EOOD vārdā – *K. Boncheva*, *M. Dokova-Kostadinova* un *M. Ekimdzhiev*, advokati,
- *Komisija za regulirane na saobshteniata* vārdā – *T. Aleksandrova* un *I. Dimitrov*,
- Bulgārijas valdības vārdā – *T. Mitova* un *R. Stoyanov*, pārstāvji,
- Čehijas valdības vārdā – *L. Halajová*, *M. Smolek* un *J. Vlácil*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

– Eiropas Komisijas vārdā – C. Georgieva un M. Mataija, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV 1998, L 15, 14. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīvu 2008/6/EK (OV 2008, L 52, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “grozītā Direktīva 97/67”), 22. panta 3. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp “STAR POST” EOOD, saskaņā ar Bulgārijas tiesībām dibinātu sabiedrību, un *Komisia za regulirane na saobshteniata* (Komunikāciju regulatīvā komisija, Bulgārija; turpmāk tekstā – “KRS”) par pēdējās minētās lēmumu, ar kuru ir noteiktas sabiedrības *Balgarski poshti* (turpmāk tekstā – “BP”) sniegto universālo pasta pakalpojumu kopējās neto izmaksas un konstatēts, ka šīs izmaksas BP ir negodīgs finansiālais slogs.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Grozītā Direktīva 97/67

- 3 Grozītās Direktīvas 97/67 39. apsvērumā ir noteikts:

“tā kā, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu pareizu funkcionēšanu un novērstu konkurences traucējumus nerezervēto pakalpojumu nozarē, ir svarīgi nošķirt regulatora funkcijas, no vienas puses, un operatora funkcijas, no otras puses; tā kā neviens pasta operators nevar būt gan tiesnesis, gan ieinteresētā puse; tā kā dalībvalstij jānosaka vienas vai vairāku dalībvalsts regulatīvo iestāžu [turpmāk tekstā – “DRI”] statūti un šīs iestādes var izvēlēties no valsts iestādēm vai neatkarīgām struktūrām, ko izvirza šim nolūkam.”

- 4 Šīs direktīvas 2. pantā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā tiek piemērotas šādas definīcijas:

[..]

- 1.a “*Pasta pakalpojumu sniedzējs*” ir uzņēmums, kas sniedz vienu vai vairākus pasta pakalpojumus.

[..]

- 13) “Vispārējā [universālā] pakalpojuma sniedzējs” ir valsts vai privāts pasta pakalpojumu sniedzējs, kurš dalībvalstī sniedz vispārēju [universālo] pasta pakalpojumu vai kādu tā daļu un kura identitāte ir paziņota Komisijai saskaņā ar 4. pantu.
- 14) “Atļauja” ir jebkura atļauja, ar ko nosaka tiesības un pienākumus, kuri ir specifiski pasta nozarei, un kas ļauj uzņēmumiem sniegt pasta pakalpojumus un, attiecīgā gadījumā, izveidot un/vai ekspluatēt iestāžu tīklus šādu pakalpojumu sniegšanai, un kas var būt vispārēja atļauja vai individuāla licence saskaņā ar šādu definīciju:

[..]

- “individuāla licence” ir atļauja, ko piešķirusi attiecīgās [VRI] un ar ko pasta pakalpojumu sniedzējam piešķir īpašas tiesības, vai ar ko uz šā uzņēmuma darbībām attiecina īpašus pienākumus, ar kuriem attiecīgos gadījumos papildina vispārējo atļauju, ja pasta pakalpojumu sniedzējs nevar izmantot attiecīgās tiesības, pirms tas ir saņēmis attiecīgās [VRI] lēmumu.

[..]

- 17) “Lietotājs” ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas sūtītāja vai adresāta statusā gūst labumu no pasta pakalpojumu sniegšanas;
- 18) “[VRI]” ir struktūra vai struktūras katrā dalībvalstī, kam attiecīgā dalībvalsts uztic *inter alia* regulatīvās funkcijas šīs direktīvas piemērošanas jomā.

[..]”

- 5 Saskaņā ar minētās direktīvas 7. panta 1. un 3.–5. punktu:

“1. Dalībvalstis nepiešķir un nepatur spēkā ekskluzīvas vai īpašas tiesības ieviest vai sniegt pasta pakalpojumus. Universālā pakalpojuma nodrošināšanu dalībvalstis var finansēt atbilstīgi vienai vai vairākām 2., 3. un 4. punktā paredzētajām iespējām vai citiem līdzekļiem, kas ir saderīgi ar Līgumu.

[..]

3. Ja dalībvalsts konstatē, ka šajā direktīvā paredzētās [universālā] pakalpojuma saistības ir saistītas ar tīrajām [neto] izmaksām, kuras aprēķina, ņemot vērā I pielikumu, un ir negodīgs finansiālais slogs [universālā] pakalpojuma sniedzējam(-iem), tā var ieviest:

- a) mehānismu, lai no valsts līdzekļiem nodrošinātu kompensāciju attiecīgajam(-iem) uzņēmumam(-iem); [vai]
- b) mehānismu, lai [universālā] pakalpojuma saistību tīrās [neto] izmaksas sadalītu starp pakalpojumu sniedzējiem un/vai lietotājiem.

4. Ja tīrās izmaksas sadala saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis var izveidot kompensāciju fondu, kurus var finansēt no pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju maksājumiem un kurus šim nolūkam pārvalda no labumguvēja vai labumguvējiem neatkarīga struktūra. [..]

5. Dalībvalstis nodrošina, ka, veidojot kompensācijas fondu un nosakot 3. un 4. punktā minēto iemaksu līmeni, tiek ievēroti pārredzamības, nediskriminācijas un proporcionalitātes principi. Saskaņā ar 3. un 4. punktu pieņemto lēmumu pamatā ir objektīvi un pārbaudāmi kritēriji, un šos lēmumus publisko.”

6 Šīs pašas direktīvas 14. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka universālā pakalpojuma sniedzēji veic uzskaiti saskaņā ar šo pantu.

2. Universālā pakalpojuma sniedzēji savās iekšējās uzskaites sistēmās uztur atsevišķus kontus, lai skaidri nošķirtu pakalpojumus un produktus, kas ir daļa no universālā pakalpojuma, un tos, kas nav. Šādu uzskaites nošķiršanu izmanto kā izejas datus, dalībvalstīm aprēķinot universālā pakalpojuma tirās izmaksas. Šādas iekšējās uzskaites sistēmas darbojas, pamatojoties uz konsekventi piemērotiem un objektīvi pamatojamiem izmaksu uzskaites principiem.

3. Neskarot 4. punktu, 2. punktā minētajās uzskaites sistēmās izmaksas iedala šādi:

- a) izmaksas, ko var tieši attiecināt uz noteiktu pakalpojumu vai produktu, tā arī attiecina;
- b) kopējās izmaksas, proti, izmaksas, ko nevar tieši attiecināt uz noteiktu pakalpojumu vai produktu, iedala šādi:
 - i) ja iespējams, kopīgās izmaksas sadala, pamatojoties uz pašu izmaksu izcelsmes tiešu analīzi;
 - ii) ja tieša analīze nav iespējama, kopējo izmaksu kategorijas iedala, pamatojoties uz netiešu saistību ar citu izmaksu kategoriju vai izmaksu kategoriju grupu, uz kurām ir iespējams tiešs attiecinājums vai iedalījums; netiešās saistības pamatā ir salīdzināmas izmaksu struktūras;
 - iii) ja izmaksas nevar sadalīt ne tieši, ne netieši, tad izmaksu kategoriju sadala, pamatojoties uz vispārēju dalītāju, ko aprēķina pēc attiecības, kurā, no vienas puses, ir visi tie izdevumi, kas ir tieši vai netieši attiecināti uz katru rezervēto pakalpojumu vai sadalīti tiem, un, no otras puses, izdevumi, kuri ir attiecināti uz citiem pakalpojumiem vai sadalīti tiem.
 - iv) kopējās izmaksas, kas ir vajadzīgas gan universālā pakalpojuma, gan citu pakalpojumu sniegšanai, iedala atbilstīgi; tie paši izmaksu faktori ir jāpiemēro gan attiecībā uz universālo pakalpojumu, gan citiem pakalpojumiem.

4. Citas izmaksu uzskaites sistēmas drīkst piemērot tikai tad, ja tās ir saderīgas ar 2. punktu un ir apstiprinātas [VRI]. Pirms to piemērošanas par to jāinformē Komisija.

5. [VRI] nodrošina to, ka atbilstību vienai no 3. vai 4. punktā aprakstītajām izmaksu uzskaites sistēmām pārbauda kompetenta struktūra, kas nav atkarīga no vispārējo pakalpojumu sniedzēja. Dalībvalstis nodrošina to, ka paziņojumu, kas attiecas uz atbilstību, periodiski publicē.

[..]

8. Ja kāda dalībvalsts nav izmantojusi universālā pakalpojuma sniegšanas finansēšanas mehānismu, kā atļauts saskaņā ar 7. pantu, un ja attiecīgās valsts [VRI] ir pārliecinājusies, ka neviens no attiecīgās dalībvalsts norādītajiem universālā pakalpojuma sniedzējiem nesaņem netiešu vai citādu valsts palīdzību un ka tirgū pilnībā darbojas konkurence, attiecīgā [VRI] var izlemt nepiemērot šā panta prasības.

[..]”

7 Grozītās Direktīvas 97/67 22. pantā ir paredzēts:

“1. Katra dalībvalsts norāda vienu vai vairākas pasta nozares [VRI], kas ir juridiski nošķirtas un funkcionāli neatkarīgas no pasta operatoriem. Dalībvalstis, kas saglabā pasta pakalpojumu sniedzējus savā īpašumā vai kontrolē, nodrošina regulatīvo funkciju efektīvu nošķiršanu no darbībām, kas ir saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

[..]

2. [VRI] īpašs pienākumus ir nodrošināt no šīs direktīvas izrietošo pienākumu izpildi, jo īpaši nosakot pārraudzības un reglamentējošas procedūras, lai nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu. Tām var uzdot arī nodrošināt atbilstību konkurences noteikumiem pasta nozarē.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts līmenī pastāv efektīvi mehānismi, atbilstīgi kuriem ikvienam lietotājam vai pasta pakalpojumu sniedzējam, kuru skar [VRI] lēmums, ir tiesības pārsūdzēt šo lēmumu no iesaistītajām pusēm neatkarīgā pārsūdzības struktūrā. Kamēr tiek izskatīta šāda pārsūdzība, [VRI] lēmums paliek spēkā, ja vien pārsūdzības struktūra neizlemj citādi.”

8 Šīs direktīvas I pielikumā “Norādījumi par vispārējā pakalpojuma tiro izmaksu aprēķināšanu, ja tādas būtu” ir ietverta B daļa “Tiro izmaksu aprēķināšana”, kurā ir paredzēts:

“[VRI] jāizskata visi līdzekļi, lai nodrošinātu atbilstošus stimulus pasta pakalpojumu sniedzējiem (norādītiem vai nenorādītiem) rentabli izpildīt universālā pakalpojuma saistības.

Universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas ir jebkuras izmaksas, kas ir saistītas ar universālā pakalpojuma sniegšanu un vajadzīgas tai. Universālā pakalpojuma tīrās izmaksas ir jāaprēķina kā starpība starp norādītā universālā pakalpojuma sniedzēja, kam ir universālā pakalpojuma saistības, tīrajām izmaksām un tā paša pasta pakalpojumu sniedzēja tīrajām izmaksām bez universālā pakalpojuma saistībām.

Aprēķinā ņem vērā visus pārējos attiecīgos elementus, tostarp nemateriālos un tirgus ieguvumus, kas rodas pasta pakalpojumu sniedzējam, kurš norādīts universālā pakalpojuma sniegšanai, tiesības uz saprātīgu peļņu un rentabilitātes stimulus.

[..]

[..] Tiro izmaksu pārbaudīšana ir [VRI] pienākums. Universālā pakalpojuma sniedzējs(-i) sadarbojas ar [VRI], lai tā varētu pārbaudīt tīrās izmaksas.”

Direktīva 2008/6

9 Direktīvas 2008/6 29., 41., 49. un 56. apsvērumā ir noteikts:

“(29) Visiem finansēšanas mehānismiem būtu jāturpina piemērot pašlaik Direktīvā [97/67] noteiktos pārskatāmības, nediskriminācijas un proporcionalitātes principus, un visi lēmumi šajā jomā būtu jāpieņem, pamatojoties uz pārredzamiem, objektīviem un pārbaudāmiem kritērijiem. Jo īpaši [VRI] pārraudzībā vispārējā pakalpojuma tīrās izmaksas būtu jāaprēķina kā starpība starp norādītā vispārējā pakalpojuma sniedzēja tīrajām izmaksām, darbojoties ar vispārējā pakalpojuma saistībām un darbojoties bez vispārējā pakalpojuma saistībām. Aprēķinā būtu jāņem vērā visi pārējie atbilstīgie elementi, tostarp tirgus ieguvums, kas rodas pasta pakalpojumu sniedzējam, kurš ir norādīts vispārējā pakalpojuma sniegšanai, tiesības uz saprātīgu peļņu un rentabilitātes stimuli.

[..]

(41) Pārejas periodā uz konkurenci pilnīgi atvērtu tirgu un lai šķērssubsīdijas pasargātu no konkurences nelabvēlīgas ietekmes, ir lietderīgi atstāt spēkā prasību, kas paredz, ka dalībvalstis liek vispārējā pakalpojuma sniedzējiem turpināt nošķirtu un pārredzamu grāmatvedības uzskaiti, to pēc vajadzības pielāgojot.

Šai prasībai jāļauj [VRI], konkurences iestādēm un Komisijai iegūt vajadzīgo informāciju, lai līdz reālas konkurences ieviešanai pieņemtu ar vispārējo pakalpojumu saistītus lēmumus un uzraudzītu godīgu tirgus nosacījumu ievērošanu. [..]

Nošķirtai un pārskatāmai uzskaiti būtu jāsniedz dalībvalstīm un [VRI] pietiekami detalizētu uzskaites informāciju, lai:

- pieņemtu lēmumus saistībā ar vispārējo pakalpojumu,
- to izmantotu kā līdzekli, nosakot to, vai vispārējā pakalpojuma saistības rada tīrās izmaksas un negodīgu finansiālu slogu vispārējā pakalpojuma sniedzējiem,
- [..].

(49) Ikvienai personai, kas ir kādas [VRI] lēmuma subjekts, vajadzētu būt tiesībām pārsūdzēt šo lēmumu no minētās iestādes neatkarīgā struktūrā. Šī struktūra var būt tiesa. Pārsūdzības procedūras neskar dalībvalstu kompetences jomu sadalījumu valsts tiesu sistēmā un juridisko vai fizisko personu tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Kamēr minētās procedūras nav pabeigtas, ir jānodrošina [VRI] lēmumu pagaidu spēkā esamība, lai garantētu tiesisko noteiktību un tirgus drošību.

[..]

(56) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus – proti, panākt Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus izveidi, nodrošināt visiem lietotājiem vienādu vispārējā pakalpojuma līmeni un noteikt saskaņotus pasta pakalpojumu regulējuma principus – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka apjoma un rezultātu dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. [..]”

Bulgārijas tiesības

- 10 Saskaņā ar *Administrativnoprotsesualen kodeks* (Administratīvā procesa kodekss) 147. pantu:

“(1) Privātpersonām un organizācijām, kuru tiesības, brīvības vai likumīgās intereses ir pārkāptas vai apdraudētas ar administratīvo aktu vai attiecībā uz kurām tas rada pienākumus, ir tiesības to apstrīdēt.

[..]”

- 11 *Zakon za poshtenskite usluzhi* (Likums par pasta pakalpojumiem) 15. pantā ir noteikts:

“(1) [KRS] reglamentē pasta pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar šo likumu:

1. nodrošinot apstākļus universālā pasta pakalpojuma sniegšanai visā valsts teritorijā;

[..]

11. izstrādājot metodi universālā pasta pakalpojuma sniegšanas neto izmaksu aprēķinam un negodīga finansiālā sloga kritēriju noteikšanai; šo aprēķina metodi pieņem Ministru padome pēc [KRS] priekšlikuma;

[..]

(2) [KRS] lēmumi, ar kuriem tiek īstenots šis likums, ir individuāli administratīvi, reglamentējoši vai vispārēji akti, un tos var pārsūdzēt kompetentajā administratīvajā tiesā saskaņā ar Administratīvā procesa kodeksu.

[..]”

- 12 Šā likuma 24. pantā ir paredzēts:

“Universālo pasta pakalpojumu sniedz pasta operators, kuram ar likumu ir noteikts pienākums sniegt šo pakalpojumu visā valsts teritorijā, izmantojot pasta tīklu, ko organizē un pārvalda šis operators.”

- 13 Saskaņā ar minētā likuma 29. pantu:

“(1) Pasta operators, kuram ir pienākums nodrošināt universālo pasta pakalpojumu, saņem kompensāciju no valsts budžeta, ja pienākums nodrošināt universālo pasta pakalpojumu rada neto izmaksas un ir negodīgs finansiālais slogs.

(2) Universālā pasta pakalpojuma sniegšanas netaisnīga finansiālā sloga apmēru nosaka [KRS], pamatojoties uz neto izmaksām, kas aprēķinātas saskaņā ar 15. panta 1. punkta 11. apakšpunktā paredzēto metodoloģiju.

[..]”

- 14 Saskaņā ar Likuma par pasta pakalpojumiem 29.a pantu pēc pasta operatora, kuram ir pienākums nodrošināt universālo pakalpojumu, pieprasījuma KRS lemj par universālā pasta pakalpojuma sniegšanas neto izmaksām, kā arī par negodīga finansiālā sloga, kas izriet no universālā pasta pakalpojuma sniegšanas, esamību un apmēru. No iesniedzējtiesas nolēmuma, kā arī no šī likuma

29.a panta izriet, ka *KRS* nelemj par universālā pakalpojuma sniedzējam piešķiramās kompensācijas apmēru gadījumā, ja ir konstatēts negodīgs finansiālais slogs šim pēdējam. *KRS* iesniedz savu lēmumu un ar to saistīto informāciju atbildīgajam premjerministra vietniekam, kurš savukārt iesniedz finanšu ministram priekšlikumu, lai likumprojektā par valsts budžetu nākamajam gadam tiktu iekļauta šī finanšu sloga kompensēšanai paredzēto līdzekļu summa.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 15 Prasītāja pamatlietā ir Bulgārijas sabiedrība, kurai ir licence sniegt universālajā pasta pakalpojumā ietilpstošus pakalpojumus. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar 2022. gada 18. augusta Lēmumu Nr. 289 *KRS* bija atsaukusi šo licenci un aizliedza prasītājai pamatlietā uz diviem gadiem pieprasīt jaunu individuālu licenci šādu pakalpojumu sniegšanai, saņemot šādu licenci un iegādāties daļas vai akcijas komercsabiedrības kapitālā, kas ir licencēts pasta operators attiecīgajā darbības jomā.
- 16 Prasītāja pamatlietā cēla prasību par šo lēmumu, kas pirmajā instancē tika noraidīta. Saskaņā ar informāciju, ko Tiesai sniegusi prasītāja pamatlietā un ko Bulgārijas Republika apstiprināja tiesas sēdē, šis noraidījums, kā arī minētais lēmums ar *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa, Bulgārija) 2024. gada 29. janvāra spriedumu tika galīgi atcelti.
- 17 Kopš 2010. gada uz piecpadsmit gadiem pienākums nodrošināt universālo pasta pakalpojumu ir uzticēts vēsturiskajam Bulgārijas pasta operatoram *BP*.
- 18 Pēc tam, kad šis operators bija iesniedzis pieteikumu par kompensāciju Likuma par pasta pakalpojumiem 29.a panta izpratnē, *KRS* ar 2022. gada 13. oktobra Lēmumu Nr. 332 (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) revīzijas procedūrā, ko veikt bija pilnvarots neatkarīgs revidents, atzina, ka universālā pasta pakalpojuma sniegšanas, ko minētais operators nodrošināja 2021. gadā, kopējās neto izmaksas bija 28 456 000 Bulgārijas levas (BGN) (aptuveni 14 500 000 EUR) un ka šīs neto izmaksas tam bija negodīgs finansiālais slogs.
- 19 Prasītāja pamatlietā cēla prasību par apstrīdēto lēmumu *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa, Bulgārija), kas ar rīkojumu tika noraidīta intereses celt prasību neesamības dēļ, pamatojoties uz to, ka prasītāja pamatlietā nav šī lēmuma adresāte, tas attiecībā uz to neradot tiešas un tūlītējas tiesības vai pienākumus un neietekmējot tās tiesības un likumīgās intereses.
- 20 Prasītāja pamatlietā par šo rīkojumu iesniedza kasācijas sūdzību *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa), kas ir iesniedzējtiesa, norādot, ka tā konkurē ar *BP* gan to pakalpojumu tirgū, kas ietilpst universālajā pasta pakalpojumā, gan to pasta pakalpojumu tirgū, kuri nav universālie pasta pakalpojumi. Tā apgalvo, ka ir piedalījusies vairākās publiskā iepirkuma procedūrās, un norāda, ka šajā ziņā *BP* iesniegtie nesamērīgi lētie piedāvājumi tai radīja aizdomas, ka *BP* valsts saņemtās subsīdijas universālā pasta pakalpojuma saistību izpildei ir izmantojis arī citu darbību finansēšanai, tādējādi radot konkurences izkropļojumu, kam esot tieša ietekme uz prasītājas komercdarbību attiecīgajā tirgū. Tā esot cēlusi vairākas prasības, kuru atbalstam esot norādījusi, ka *BP* ir saņēmis valsts atbalstu. Tās apgalvojumi nekad neesot tikuši pārbaudīti, jo “*KRS* katru gadu [esot] vienojies par universālā pasta pakalpojuma izmaksām administratīvajā procedūrā, kas uzsākta pēc [*BP*] pieteikuma, “lai kompensētu negodīgu finansiālo slogu, ko rada universālā pasta pakalpojuma saistību izpilde””.

- 21 Iesniedzējtiesā prasītāja pamatlietā it īpaši apgalvo, ka universālā pasta pakalpojuma sniegšanas neto izmaksu aprēķins nav vienkārša grāmatvedības procedūra, bet tam ir jāļauj regulatīvajai iestādei veikt pilnīgu attiecīgā tirgus novērtējumu. Ar to saistītais lēmums ietilpstot lēmumos, kas paredzēti grozītās Direktīvas 97/67 14. pantā, lasot to kopsakarā ar tās 22. pantu, un tādējādi to varot apstrīdēt ikviens universālā pasta pakalpojuma “lietotājs”, kā arī “jebkurš pasta pakalpojumu sniedzējs”, kuru šis lēmums ir skāris.
- 22 Apelācijas sūdzības pamatojumam prasītāja pamatlietā atsaucas gan uz savu “pasta pakalpojumu sniedzēja”, gan “universālā pasta pakalpojuma lietotāja” statusu un uzskata, ka ar iesniedzējtiesā apstrīdēto *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) rīkojumu ir pārkāpts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pants, 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pants, kā arī grozītās Direktīvas 97/67 22. pants. Tā norāda, ka ar universālā pakalpojuma sniedzēju konkurējošie uzņēmumi var apstrīdēt VRI lēmumus, ja ar tiem tiek traucēta neizkropļota konkurence. Šajā gadījumā KRS esot pieņēmusi lēmumu kopsavilkuma veidā un automātiski, balstoties, pirmkārt, uz BP sagatavoto ziņojumu, kas nekad neesot ticis publiskots, un, otrkārt, uz neatkarīga revidenta analīzi, kurš tomēr neesot veicis padziļinātas pārbaudes BP grāmatvedībā un esot publiskots tikai daļēji.
- 23 Savukārt KRS atgādina, ka grozītās Direktīvas 97/67 22. pantā paredzētais mehānisms ir ticis īstenots valsts līmenī, izmantojot Administratīvā procesa kodeksā paredzēto pārsūdzības procedūru, un ka to personu loks, kuras ir tiesīgas pārsūdzēt tās lēmumus, nav neierobežots. “Skartās” personas šīs direktīvas izpratnē esot tās, kuras cieš no šādu lēmumu “materiālajām sekām”, proti, esošo subjektīvo tiesību izbeigšanās vai ierobežošanas, jaunu juridisku saistību radīšanas, esošo pienākumu paplašināšanas vai arī neiespējamības īstenot subjektīvas tiesības. Šajā gadījumā apstrīdētā lēmuma atcelšana neradītu nekādas izmaiņas prasītājas pamatlietā juridiskajā situācijā, lai gan, ja piekristu prasītājas paustajai nostājai, rastos ārkārtīgi liela tiesiskā nedrošība.
- 24 Ņemot vērā šos argumentus, iesniedzējtiesa uzskata, ka, lai atbildētu uz jautājumu, vai prasītājai pamatlietā ir interese celt prasību par apstrīdēto lēmumu, ir jāinterpretē jēdziens “pasta pakalpojumu sniedzējs, kuru skar [VRI] lēmums” grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkta izpratnē. Iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatlietā nav jāizvērtē pasta pakalpojumu “lietotāja” jēdziens šīs tiesību normas izpratnē, jo prasītāja pamatlietā esot izklāstījusi vienīgi argumentus par savu “pakalpojumu, kas ietilpst universālajā pasta pakalpojumā,” sniedzējas darbību, kas konkurē ar BP attiecīgajā tirgū, nenorādot faktus, kas ļautu secināt, ka tā izmanto BP sniegto universālo pasta pakalpojumu. Līdz ar to iesniedzējtiesa uzskata, ka jebkurš prejudiciālais jautājums par pasta pakalpojumu “lietotāja” statusu esot hipotētisks.
- 25 Šajos apstākļos *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Kā jāinterpretē frāze “pasta pakalpojumu sniedzējs, kur skar [VRI] lēmums” un īpaši jēdziens “skar” [grozītās] Direktīvas [97/67] 22. panta 3. punkta izpratnē? Vai jēdziens “skar” ir jāinterpretē tā, ka [VRI] lēmumam ir jāattiecas tieši uz pasta pakalpojumu sniedzēju? Vai sabiedrība, kas darbojas kā pasta pakalpojumu sniedzējs [grozītās Direktīvas 97/67] 22. panta 3. punkta izpratnē, ir “skarta”, ja šī sabiedrība konkurē ar universālā pasta pakalpojuma sniedzēju publiskā iepirkuma procedūrās un, apstrīdot lēmumus šajās procedūrās, ir paudusi argumentus saistībā ar universālā pasta pakalpojuma sniedzēja šķērssubsidēšanu, kurus tiesa ir noraidījusi, jo esot [VRI] lēmumi, ar kuriem ir tikusi atzīta universālā pasta pakalpojuma

sniedzēja sniegtā universālā pasta pakalpojuma tiro izmaksu vērtība un ar kuriem ir ticis konstatēts, ka šīs izmaksas noteiktā apmērā ir negodīgs finansiālais slogs, kas radies, sniedzot universālo pasta pakalpojumu?

- 2) Vai [grozītās] Direktīvas [97/67] 22. panta 3. punktam un [Hartas] 47. pantam ir pretrunā tāda situācija kā pamatlietā, kurā pasta pakalpojumu sniedzējs, kurš konkurē ar universālā pasta pakalpojuma sniedzēju, nevar neatkarīgi apstrīdēt [VRI] lēmumu, kurā tikusi atzīta universālā pasta pakalpojuma sniedzēja sniegtā universālā pasta pakalpojuma tiro izmaksu vērtība un ar kuru ir ticis konstatēts, ka šīs izmaksas noteiktā apmērā ir negodīgs finansiālais slogs, kas radies, sniedzot universālo pasta pakalpojumu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- 26 Rakstveida apsvērumos Bulgārijas Republika apstrīd pirmā prejudiciālā jautājuma pieņemamību, it īpaši apgalvojot, ka tas ir balstīts uz faktu apgalvojumiem, kurus izvirzījusi vienīgi prasītāja pamatlietā un kuri nav pierādīti iesniedzējtiesā. Līdz ar to šis jautājums esot hipotētisks. Turklāt Bulgārijas Republikai ir šaubas par Tiesas atbildes uz minēto jautājumu lietderību pamatlietā.
- 27 Šajā ziņā jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras izriet – ja jautājumi, kas uzdoti saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu. Proti, šādi jautājumi, ko valsts tiesa ir uzdevusi pašas noteiktā tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu kontekstā un kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda, ir uzskatāmi par atbilstīgiem. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu vienīgi tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2024. gada 6. jūnijs, *INGSTEEL*, C-547/22, EU:C:2024:478, 25. un 26. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 28 Šajā gadījumā nevar apstrīdēt ne to, ka pirmais prejudiciālais jautājums attiecas uz grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkta interpretāciju, ne to, ka šai tiesību normai un it īpaši tās *ratione personae* ir nozīme pamatlietas atrisināšanā.
- 29 Protams, ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai “pasta pakalpojumu sniedzēja, kuru skar [VRI] lēmums”, statuss šīs direktīvas 22. panta 3. punkta izpratnē, uz ko atsaucas prasītāja pamatlietā, var tikt noteikts, ņemot vērā faktiskos apstākļus, kas ir saistīti ar citiem administratīviem un tiesas procesiem, kuri nav pamatlieta, un kas ir elementi, kuri, kā uzskata Bulgārijas Republika, šajā gadījumā neesot pierādīti.
- 30 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, pat ja noteiktos apstākļos var būt izdevīgi, ka lietas fakti tiek noskaidroti brīdī, kad Tiesai tiek uzdots prejudiciālais jautājums, tomēr valsts tiesām ir visplašākās tiesības vērsties Tiesā, ja tās uzskata, ka tajās izskatāmā lieta rada jautājumus par Savienības tiesību noteikumu interpretāciju vai vērtējumu un ka ir vajadzīgs nolēmums par tiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 4. jūnijs, *Kernkraftwerke Lippe-Ems*, C-5/14, EU:C:2015:354, 31. punkts un tajā minētā judikatūra). Šīm tiesām it īpaši ir brīvība izmantot šo

iespēju ikvienā tiesvedības brīdī, kuru tās uzskata par piemērotu (spriedums, 2018. gada 14. novembris, *Memoria* un *Dall’Antonia*, C-342/17, EU:C:2018:906, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 31 Tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nevar tikt atzīts par nepieņemamu tikai tāpēc, ka tas ir iesniegts agrīnā pamatlīetas tiesvedības posmā (spriedums, 2018. gada 14. novembris, *Memoria* un *Dall’Antonia*, C-342/17, EU:C:2018:906, 34. punkts).
- 32 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 33 Ievadā jāatgādina, ka ar LESD 267. pantu iedibinātās sadarbības procedūras ietvaros starp valstu tiesām un Tiesu tai ir jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas atļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. No šādas perspektīvas Tiesai attiecīgā gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi (spriedums, 2023. gada 20. aprīlis, *DIGI Communications*, C-329/21, EU:C:2023:303, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Tādējādi jāuzskata, ka ar šiem jautājumiem, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkts, lasot to Hartas 47. panta kontekstā, jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru pasta pakalpojumu sniedzējs, kas konkurē ar universālā pasta pakalpojuma sniedzēju, nevar neatkarīgā iestādē apstrīdēt tam konkrēti neadresētu VRI lēmumu, kurā tā, piemērojot šīs direktīvas 7. panta 3. punktu, aprēķinājusi universālā pasta pakalpojuma sniedzēja neto izmaksas un konstatējusi, ka šīs izmaksas ir negodīgs finansiālais slogs šīs pēdējās minētās tiesību normas izpratnē.
- 35 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāinterpretē grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punktā ietvertais jēdziens “pasta pakalpojumu sniedzējs, kuru skar [VRI] pieņemts lēmums”, kurš, tā kā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, jāuzskata par autonomu Savienības tiesību jēdzienu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 21. februāris, *Tele2 Telecommunication*, C-426/05, EU:C:2008:103, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 36 Šajā ziņā, gluži kā to darījušas Bulgārijas Republika un Komisija, jānorāda, ka grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkts ir formulēts būtībā identiski Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (Pamatdirektīva) (OV 2002, L 108, 33. lpp.) 4. panta 1. punkta pirmajam teikumam, kas tagad ir pārņemts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV 2018, L 321, 36. lpp.) 31. panta 1. punktā.
- 37 Atbilstoši Direktīvas 2002/21 4. panta 1. punkta pirmajam teikumam “dalībvalstis nodrošina to, ka valsts līmenī pastāv efektīvs mehānisms, saskaņā ar kuru jebkuram lietotājam vai uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un/vai pakalpojumus, kuru ir ietekmējis valsts pārvaldes iestādes lēmums, ir tiesības pārsūdzēt lēmumu pārsūdzības iestādē, kas ir neatkarīga no iesaistītajām pusēm”.

38. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Direktīvas 2002/21 4. panta 1. punkts ir Hartas 47. pantā garantētā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa izpausme, atbilstoši kuram dalībvalstu tiesām ir jānodrošina indivīdiem no Savienības tiesībām izrietošo tiesību aizsardzība (spriedums, 2023. gada 20. aprīlis, *DIGI Communications*, C-329/21, EU:C:2023:303, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
39. Līdz ar to, interpretējot šo tiesību normu, jāņem vērā šo pamattiesību nozīmīgums, kāds tas izriet no sistēmas, kas ieviesta ar Hartu kopumā. It īpaši jāņem vērā, ka, lai gan Hartas 52. panta 1. punktā ir pieļauti attiecīgo pamattiesību ierobežojumi, šajā tiesību normā tomēr ir prasīts, lai, nosakot jebkuru ierobežojumu, tiktu ievērota šo pamattiesību būtība un lai, ievērojot samērīguma principu, tas būtu nepieciešams un patiešām atbilstu vispārējo interešu mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 20. aprīlis, *DIGI Communications*, C-329/21, EU:C:2023:303, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
40. Šajā kontekstā Tiesa ir uzskatījusi, ka, ņemot vērā VRI pienākumus konkurences veicināšanas jomā elektronisko komunikāciju nozarē, Direktīvas 2002/21 4. panta 1. punkta šauru interpretāciju, saskaņā ar kuru šī tiesību norma nepiešķir pārsūdzības tiesības personām, kas nav šo iestāžu lēmumu adresātes, būtu grūti savietot ar vispārējiem mērķiem un reglamentējošiem principiem, kas minētajām iestādēm izriet no šīs direktīvas, un it īpaši ar mērķi veicināt konkurenci (spriedums, 2023. gada 20. aprīlis, *DIGI Communications*, C-329/21, EU:C:2023:303, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
41. Tādējādi saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Direktīvas 2002/21 4. panta 1. punkts attiecas gan uz attiecīgā VRI lēmuma adresātiem, gan uz uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus un kas var būt šo adresātu konkurenti, ja vien VRI pieņem lēmumu procedūrā, kuras mērķis ir aizsargāt konkurenci, un ja šis lēmums var ietekmēt šo uzņēmumu pozīciju tirgū (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 22. janvāris, *T-Mobile Austria*, C-282/13, EU:C:2015:24, 39. punkts, kā arī 2023. gada 20. aprīlis, *DIGI Communications*, C-329/21, EU:C:2023:303, 32. un 36. punkts).
42. Grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkta šauru interpretāciju šī sprieduma 38.–40. punktā minētajiem analoģu iemeslu dēļ būtu grūti savietot ar šīs direktīvas mērķiem.
43. Šajā ziņā, runājot, pirmkārt, par Savienības tiesiskā regulējuma šajā jomā mērķiem, no Direktīvas 2008/6 56. apsvēruma izriet, ka tās mērķi ir īstenot Savienības pasta pakalpojumu iekšējo tirgu, nodrošināt vispārēju universālo pakalpojumu līmeni visiem lietotājiem un noteikt saskaņotus principus šīs nozares regulēšanai. Tomēr no šīs direktīvas 41. apsvēruma izriet, ka šie mērķi tiek sasniegti “pārejas periodā uz konkurencei pilnīgi atvērtu tirgu”.
44. Otrkārt, attiecībā uz pasta nozares VRI uzticētajiem uzdevumiem no grozītās Direktīvas 97/67 39. apsvēruma izriet, ka to kā neatkarīgu iestāžu statusa garantijas mērķis ir “novērst konkurences traucējumus”. Turklāt saskaņā ar šīs direktīvas 22. panta 2. punktu minētajām iestādēm var būt arī pienākums nodrošināt atbilstību konkurences noteikumiem pasta nozarē un, kā izriet no šī panta 1. punkta, šīm pašām iestādēm ir pienākums apspriesties un sadarboties ar valsts iestādēm, kurām ir uzticēts piemērot konkurences tiesības.
45. Šādos apstākļos nav nekāda iemesla atšķirīgi interpretēt divas būtībā identiski formulētas Savienības tiesību normas kā, no vienas puses, grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkts un, no otras puses, Direktīvas 2002/21 4. panta 1. punkts, ņemot vērā arī to, ka šīs abas direktīvas

reglamentē ar šīm tiesībām saistītās jomas, piešķir analogiskas kompetences VRI, kas ir izraudzītas katrā no tām, un tām ir līdzīgi mērķi (pēc analogijas skat. spriedumu, 2002. gada 17. septembris, *Concordia Bus Finland*, C-513/99, EU:C:2002:495, 90. un 91. punkts).

- 46 Līdz ar to ir jāuzskata, ka grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkts attiecas gan uz tāda lēmuma kā apstrīdētais lēmums adresātiem, gan ar šiem adresātiem konkurējošiem pasta pakalpojumu sniedzējiem, ciktāl šis lēmums ir pieņemts procedūrā, kuras mērķis ir nodrošināt neizkropļotu konkurenci, un tas var skart konkurējošo pakalpojumu sniedzēju pozīciju tirgū.
- 47 Protams, Direktīvas 2008/6 49. apsvērumā ir noteikts, ka “ikvienai personai, kas ir kādas [VRI] lēmuma subjekts, vajadzētu būt tiesībām pārsūdzēt šo lēmumu no minētās iestādes neatkarīgā struktūrā”. Tomēr šajā apsvērumā ir vienīgi minēta iespēja jebkurai personai, uz kuru attiecas VRI lēmums, pārsūdzēt šādu lēmumu. Tas vien, ka šajā apsvērumā ir minēta šāda iespēja, nekādi nenozīmē, ka šāda iespēja ir izslēgta citām personām, piemēram, uzņēmumiem, kas ir minētā lēmuma adresāta konkurenti (pēc analogijas skat. spriedumu, 2008. gada 21. februāris, *Tele2 Telecommunication*, C-426/05, EU:C:2008:103, 45. punkts).
- 48 Šajā kontekstā, lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, ņemot vērā šī sprieduma 46. punktā izklāstītos apsvērumus, ir jāpārbauda, vai tāds par pasta nozari atbildīgās VRI lēmums kā apstrīdētais lēmums, proti, lēmums, ar kuru tiek aprēķināta universālā pasta pakalpojuma sniedzēja neto izmaksu summa un ir konstatēts, ka šīs izmaksas ir negodīgs finansiālais slogs, ir lēmums, pirmkārt, kas pieņemts procedūrā, kuras mērķis ir nodrošināt neizkropļotu konkurenci, un, otrkārt, kas var skart šī pakalpojuma sniedzēja konkurenta pozīciju tirgū.
- 49 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar grozītās Direktīvas 97/67 7. panta 3. punktu dalībvalstis nosaka, vai tajā paredzētās universālā pakalpojuma saistības rada neto izmaksas, ko aprēķina, ņemot vērā šīs direktīvas I pielikuma noteikumus, un vai tās rada negodīgu finansiālo slogu universālā pakalpojuma sniedzējam vai sniedzējiem. Kā izriet no grozītās Direktīvas 97/67 7., 14. un 22. panta, lasot tos kopsakarā ar Direktīvas 2008/6 29. un 41. apsvērumu, universālā pakalpojuma neto izmaksu aprēķins tiek veikts VRI kontrolē, kuras savus uzdevumus veic pilnīgi neatkarīgi gan no tirgus dalībniekiem, gan no valsts iestādēm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 7. septembris, *Nevice Commerce u.c.*, C-226/22, EU:C:2023:637, 42. punkts). Turklāt grozītās Direktīvas 97/67 I pielikuma B daļā ir precizēts, ka neto izmaksu aprēķina pārbaude jāveic VRI. Līdz ar to ir jāuzskata, ka lēmumi, kurus VRI ir pieņēmušas, īstenojot kompetenci, kas tām piešķirta saskaņā ar minētajām tiesību normām, rada saistošas tiesiskās sekas, un apstāklim, ka, lai noteiktu universālā pakalpojuma sniedzējiem piešķiramās kompensācijas apmēru, šie lēmumi attiecīgā gadījumā var tikt pieņemti citās valsts tiesībās reglamentētajās procedūrās, šajā ziņā nav nozīmes.
- 50 Ņemot vērā iepriekš minēto, attiecībā uz, pirmkārt, jautājumu par to, vai tāds lēmums kā apstrīdētais tika pieņemts procedūrā, kuras mērķis ir nodrošināt neizkropļotu konkurenci, no Direktīvas 2008/6 41. apsvēruma ir jāsecina, ka grozītās Direktīvas 97/67 14. panta galvenais mērķis – kura 2. punktā ir prasīts universālā pakalpojuma sniedzējam vai sniedzējiem veikt pārskatāmu uzskaiti, kurā nošķir tos pakalpojumus un produktus, kas veido universālā pakalpojuma daļu, no tiem, kas tajā neietilpst, – ir mudināt dalībvalstis pārbaudīt pasta pakalpojumu tirgus apstākļu taisnīgumu gan attiecībā pret universālā pakalpojuma sniedzēju vai sniedzējiem, gan attiecībā pret to konkurentiem. Šo interpretāciju apstiprina arī pēdējās minētās direktīvas 14. panta 8. punkts, saskaņā ar kuru VRI var nepiemērot šajā pantā paredzētās izmaksu uzskaites sistēmas prasības, ja tā ir pārliecināta, ka neviens universālā pakalpojuma sniedzējs nesaņem valsts atbalstu slēptā vai citā veidā un ka tirgū pilnībā darbojas konkurence.

- 51 Tā kā saskaņā ar grozītās Direktīvas 97/67 14. panta 2. punktu VRI īsteno pilnvaras, kas tai piešķirtas saskaņā ar šīs direktīvas 7. panta 3. punktu, ņemot vērā elementus, kas sniegti atbilstoši 14. pantā paredzētajām prasībām, ir jāuzskata, ka šīs īstenošanas ietvaros pieņemto lēmumu mērķis ir aizsargāt konkurenci šī sprieduma 41. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 52 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu, vai tāds lēmums kā apstrīdētais lēmums var ietekmēt šāda lēmuma adresāta konkurentu pozīciju tirgū, ir jāuzskata, ka šis nosacījums ir izpildīts, ja attiecīgās VRI lēmums potenciāli skar attiecīgo konkurentu tiesības, no vienas puses, tā satura dēļ, un, no otras puses, šo konkurentu veiktās vai plānotās darbības dēļ (pēc analogijas skat. spriedumu, 2023. gada 20. aprīlis, *DIGI Communications*, C-329/21, EU:C:2023:303, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 53 Šī sprieduma 50. punktā minētā prasība pieņemt tādu lēmumu kā apstrīdētais lēmums, lai pārbaudītu attiecīgā tirgus apstākļu taisnīgumu, ir balstīta uz pieņēmumu, ka, ja šie nosacījumi nav taisnīgi, šī lēmuma saturs var ietekmēt konkurenci starp minētā tirgus dalībniekiem. Tādējādi šāds lēmums pēc sava rakstura var skart uzņēmumu, kas ir šī lēmuma adresāta konkurenti, pozīciju, ciktāl tie veic vai plāno veikt tādu darbību, kāda ir norādīta šī sprieduma 52. punktā minētajā judikatūrā, un tas ir jāpārbauda valsts tiesai.
- 54 Jākonstatē, tāpat kā to darījusi Bulgārijas Republika, ka procedūras, kuras mērķis ir noteikt universālā pasta pakalpojuma sniegšanas neto izmaksas un konstatēt, ka šīs izmaksas ir netaisnīgs slogs, kas jāuzņemas šī pakalpojuma sniedzējam, mērķis ir atjaunot vienlīdzību starp šo pakalpojumu sniedzēju un citiem tirgus dalībniekiem, kuriem nav pienākuma nodrošināt šādu pakalpojumu. No šī konstatējuma izriet – ja šādas procedūras noslēgumā pieņemtais lēmums ir balstīts uz kļūdainiem vai patvaļīgi izvēlētiem apstākļiem, pastāv risks, ka šī pakalpojumu sniedzēja pozīcija attiecīgajā tirgū tiks mākslīgi nostiprināta, kas noteikti skartu tā konkurentu pozīciju šajā tirgū neatkarīgi no attiecīgās dalībvalsts saskaņā ar grozītās Direktīvas 97/67 7. pantu izvēlēto neto izmaksu kompensācijas mehānismu.
- 55 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka grozītās Direktīvas 97/67 22. panta 3. punkts, lasot to Hartas 47. panta kontekstā, jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru pasta pakalpojumu sniedzējs, kas konkurē ar universālā pasta pakalpojuma sniedzēju, nevar neatkarīgā iestādē apstrīdēt tam konkrēti neadresētu VRI lēmumu, kurā tā, piemērojot šīs direktīvas 7. panta 3. punktu, aprēķinājusi universālā pasta pakalpojuma sniedzēja neto izmaksas un konstatējusi, ka šīs izmaksas ir negodīgs finansiālais slogs šīs pēdējās minētās tiesību normas izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 56 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīvu 2008/6/EK, 22. panta 3. punkts, skatot to Eiropas

Savienības Pamattiesību hartas 47. panta kontekstā, jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru pasta pakalpojumu sniedzējs, kas konkurē ar universālā pasta pakalpojuma sniedzēju, nevar neatkarīgā iestādē apstrīdēt tam konkrēti neadresētu valsts regulatīvās iestādes lēmumu, kurā tā, piemērojot grozītās Direktīvas 97/67 7. panta 3. punktu, aprēķinājusi universālā pasta pakalpojuma sniedzēja neto izmaksas un konstatējusi, ka šīs izmaksas ir negodīgs finansiālais slogs šīs pēdējās minētās tiesību normas izpratnē.

[Paraksti]